

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@bua.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Het CDA gaat te veel mee in het crisisframe rond migratie

Eens, het CDA moet werken aan een eigen verhaal dat wél klopt

door **Bart van Horck** De auteur is CDA-lid te Voorschoten.

‘Nederland groeit door migratie ieder jaar met een stad als Breda’, viel er in het laatste CDA-verkiezingsprogramma te lezen. Het is een frame dat vaak aangehaald werd in de campagne en nog steeds tot de verbeelding spreekt. Het roept de emotie van verlies van grip. ‘Take back control!’, zouden sommigen zeggen.

Maar in hoeverre klopt het, in hoeverre helpt dit soort retoriek bij een oplossing, en in hoeverre is het des CDA's om stevig op de migratietrom te slaan? Jarenlang leek het CDA politiek munt te willen slaan uit het onderwerp migratie. Wellicht deed het dat in de hoop hier en daar wat kiezers van de VVD te kunnen wegkapen. Past dat echter bij het mensbeeld van het CDA-gedachtegoed, waar élk mens telt en we de ander de hand reiken?

Onder Bontenbal lijkt er wellicht een kentering zichtbaar. Maar in hoeverre zet dit door? Of gaat de partij straks in campagnetijd weer ouderwets op de ‘migratietrom’ slaan? Een duidelijk CDA-standpunt op migratie zou helpen en daar zal vast aan gewerkt worden. Hoe zou dat eruit moeten zien?

Allereerst moeten we de feiten

onder ogen durven zien. Er is geen migratiecrisis. Wel is er een kunstmatig gecreëerde opvangcrisis, waarvan politici dankbaar gebruikmaken. De feiten spreken daarbij voor zich. In 2001 waren er 84.000 asielzoekers, en afgelopen jaar waren het er beduidend minder: in 2023 dienden 38.000 mensen een eerste asielverzoek in in Nederland. De cijfers zijn behapbaar. Het probleem zit hem ook niet bij de instroomcijfers. Het probleem zit hem in de doorstroomcijfers. Nogmaals: er is een opvangcrisis, geen migratiecrisis. Die opvangcrisis is er nu omdat er bewust en jarenlang bezuinigd is op de opvang van asielzoekers. Het is een, aldus hoogleraar migratie Hein de Haas, ‘zelfgecreëerde crisis’. Laat het CDA daarom niet met de wolven meehuilen, maar concrete oplossingen bieden.

Dat lijkt moeilijk, ook voor het CDA. De verleiding om mee te gaan in het crisisframe is er altijd. Toen het minister Faber van Asiel en Migratie wederom niet lukte om een asielcrisis uit te roepen, bood Bontenbal het kabinet een helpende hand: wellicht kon een spoedwet een oplossing bieden? Maar daarmee gaat het CDA weer mee in het

crisisframe. Waarom zou een spoedwet nodig zijn voor iets wat door eigen toedoen is veroorzaakt? Wellicht was het een slip of the tongue?

Het crisisframe rondom asielmigratie doet de realiteit geen recht. Migratie is immers een veel complexer verschijnsel dan alleen asiel. Naast asielmigratie bestaat er arbeidsmigratie, studiemigratie en natuurlijk ook liefdesmigratie – jonge mensen vinden elkaar soms over de grenzen heen.

Voor arbeidsmigratie nodigen topsectoren en onze universiteiten de knapste koppen hier in Nederland uit. ASML zou zonder een goed migratiebeleid haar biesen pakken uit Veldhoven. De aspergeboer in Grubbenvorst zou zijn oogst zien verrotten als er geen Roemenen of Bulgaren waren die de asperges zouden willen steken. En zijn we bovendien binnen het CDA vaak ook niet trots dat Nederland het thuis is van het Internationaal Strafhof en veel andere

We hebben dringend een eigen CDA-verhaal nodig voor migratie

internationale topinstituten? Voor dit alles hebben we migratie nodig. We kunnen niet zonder.

Heel goed dat Bontenbal daarom steeds minder meegaat in het crisisframe. Op 16 september wees hij er bij de EO-radio terecht op dat er ‘van verschillende kanten onzin wordt verteld over migratie’. En in *Buitenhof* zei hij op 6 oktober: ‘Faber had allang met voorstellen naar de Kamer kunnen komen, dan hadden we het nu al behandeld.’ Het huidige kabinet kan verweten worden dat het geen enkele concrete oplossing biedt voor migratieproblemen. Maar daarmee zijn we er nog niet. We hebben dringend een eigen CDA-verhaal nodig voor migratie. Op dit moment is het nog te onduidelijk waar het CDA staat.

Hier en daar lijkt echter het begin van een CDA-oplossing in de verte zichtbaar. Daar waar

voorheen vooral de focus lag op asielmigratie, lijkt onder leiding van Bontenbal migratie meer integraal aangepakt te worden. Terecht wijst hij op de rationele blik die het rapport *Gematigde groei* van de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen 2050 ons biedt. In dat rapport worden (onder voorzitterschap van CDA’er Richard van Zwol) nuchtere handvatten geboden.

Maar durven we dan ook écht de vlucht naar voren te nemen en met een ambitieus beleid te komen? Durven we uit te leggen dat migratie iets is wat onderdeel is van een globaliserende wereld en zich slechts beperkt laat sturen? Dat we migratie ook nodig hebben? In een gepolariseerde politiek biedt een kalm, weldoordacht en waardegedreven verhaal een welkom tegenwicht. De weg ligt wagenwijd open voor een positief en constructief eigen verhaal.

In het verleden kwam het CDA niet veel verder dan voorstellen van een tweestatusstelsel voor asielaanvraag. In de vorige campagne was het voorstel om onderscheid te maken tussen vluchtelingen die écht hulp nodig hadden en zij die sneller terugkwamen. Job Cohen reageerde smalend op dat voorstel, omdat zijn vreemdelingenwet juist dat onderscheid had afgeschaft, omdat het onwerkbaar bleek en tot grote problemen in de opvang en terugkeer leidde. We moeten die kant niet weer uit.

Juist het CDA kan het verschil maken, maar we moeten ons niet meer verliezen in oneliners en marketingretoriek. Want ook nu weer is de oneliner hoorbaar dat ‘elk jaar Nederland door migratie groeit met een stad als Breda’. Het onderzoeksjournalistieke platform Pointer van KRO-NCRV onderzocht die uitspraak die in ons verkiezingsprogramma stond. De conclusie: de bewering klopte niet. Aan het werk dus met z’n allen, voor een constructief inhoudelijk en eigen CDA-verhaal. Geen grip op migratie, maar begrip voor migratie.